

Lesmap bij KORROL

Beste leerkracht,

Deze map biedt suggesties voor activiteiten in de klas vóór- of nadat jullie naar de voorstelling KORROL komen kijken.

Je krijgt inspiratie om via verschillende methodieken en invalshoeken je leerlingen op de voorstelling voor te bereiden, of om nadien met je leerlingen nog verder rond de voorstelling te werken. Je kan een of meerdere opdrachten kiezen of ze door elkaar inzetten. Deze opdrachten zijn toepasbaar voor kinderen vanaf vier jaar. Kijk zeker naar de uitbreidingen in de kaders, wanneer je leerlingen ouder zijn.

Over KORROL

In KORROL componeert een acrobatische architect met kilo's beton de ruimte. Jakob bouwt torens, de torens veranderen in een stad, een verlaten vlakte, een mens. Maar steeds als hij de laatste steen probeert te leggen, blijkt zijn werk onaf. Jakob balanceert vervaarlijk op wankelende torens, springt op zijn handen van steen naar steen. Maar wat hij ook probeert: alles blijft zo stijf en stil. Tot hij het beton aantrekt: draaiend op loodzware schoenen orkestreert hij een klein ballet, in een duet met een massieve bal scheert hij rakelings langs zijn publiek. Zijn hele lichaam (ver)bouwt hij. Zelfs als hij bijna bezwijkt onder het gewicht vindt Jakob nog net de vrijheid voor een duet tussen teen en pink. In een wereld van reizend en voelbaar geluid verbouwt hij samen met het publiek de wereld. Resultaat: bruisend nieuw circus-geluidstheater waar het publiek middenin zit. Met drummende blokken, een versteende acrobaat en dansend beton.

KORROL is een voorstelling van het circusgezelschap Grensgeval in samenwerking met de geluids- en luisterkunstorganisatie Aifoon. Eerder maakten zij samen ook de voorstellingen Plock! en murmur.

Bouwen

1. Stapelen

Jakob balanceert de meest onmogelijke vormen op elkaar. Vandaag gaan we aan de slag met merkwaardige torens. Elk kind zoekt een object in de klas (of daarbuiten). We gaan zo stapelen dus zorg dat het niet (te) breekbaar is. Ze mogen helemaal vrij kiezen. Het hoeft absoluut geen bouw materiaal te zijn zoals blokken.

Uitbreiding voor oudere kinderen:

A | Voeg risico's toe aan deze opdracht. Je kan de kinderen in drie groepen verdelen.

Vraag je leerlingen om een toren te bouwen met een smalle basis die breder wordt naar de top. Kijk of ze de toren zo kunnen manipuleren dat die rond zijn als kan draaien zonder dat die omvalt. Laat de leerlingen meerdere objecten op elkaar balanceren. Als alle torens opgebouwd zijn ga je steeds om een toren staan. Je breekt de toren terug af. Een voor een neemt iemand een object uit de toren zonder dat die mag vallen.

B | Associatie stimuleren: Laat groep 1 een 'landschap' bouwen met de objecten. De andere groep verdeel je in twee. De twee groepen bekijken het beeld en gaan doorassociëren. Groep 1 vertelt wat het beeld voorstelt. Het moet niks met de werkelijkheid te maken hebben. Zo kan een beeld met een stoel, peer, schoen, map, plant en een boek een stad worden waar een auto doorheen rijdt op zoek naar zijn verboden geliefde, of de ruimte met planeten etc... Groep 2 is nu aan de beurt en vertelt wat het beeld voorstelt. Nadien is het aan hen om een beeld te bouwen etc.

2. Bouwarena

Zorg dat je een ruime open plek hebt. Ga met de kinderen in een grote cirkel staan. De open plek is jullie bouwarena. Laat kind voor kind in de arena komen en laat ze de objecten stapelen. Als een toren omvalt begin je opnieuw. Bekijk samen welke vormen een goeie basis vormen en welke vormen goed zijn voor bovenop.

Bouw een zo hoog mogelijke toren!

Bouw een zo stabiel mogelijke toren.

Bouw een stuk of 4 torens. Je kan ook meerdere torens bouwen. Als een van de torens blijft staan beginnen, jullie aan de volgende. Als dit goed gaat neem dan eens risico en plaats een minder evidente vorm bovenop. Als er een aantal torens zijn gelukt kan je ervoor kiezen om de andere objecten er omheen een 'interessante' plek te geven, zodat je een landschap krijgt.

Nu ga je in de arena bewegen. Laat steeds een aantal kinderen door het landschap lopen, voorzichtig zodat de torens niet vallen. Als ze vallen, is dat niet erg, we hebben dan een nieuw landschap waarin bewogen kan worden.

Staan er nog een aantal torens overeind? Super! Nu heb je meerdere opties: misschien wil je een fijne ontlading? Duw ze dan om. Werk je graag verder aan de concentratie? Laat de kinderen voorzichtig een voor een object weghalen zonder dat de toren valt. Een vallende toren is niet erg, het is steeds een nieuw beeld dat gebruikt kan worden.

Vormen en lichamen

Opmerking: voor de volgende opdracht heb je een open ruimte nodig (banken aan de kant, turnzaal,...)

Selecteer een aantal voorwerpen met een interessante vorm (denk ook aan de textuur, structuur, grote, hoe een vorm rolt, wobbelt,...).

1. 'Exposeer' je vormen. Vraag een kind om vorm 1 zo goed mogelijk na te doen met het lichaam. Laat ook de andere kinderen het voorwerp nadoen. Ga zo meerdere van je voorwerpen af.
2. Kan een voorwerp bewegen? Laat ze dan in groepjes de beweging zo goed mogelijk nadoen.
3. Laat nu een kind een aantal voorwerpen bij elkaar zetten (plaatsen, leunen, misschien wel stapelen). Vraag aan evenveel kinderen om deze compositie na te maken.

Uitbreiding voor oudere kinderen:

Als je wil kan je nu nog een stapje verder gaan. Laat de kinderen doorheen de klas/turnzaal/spelplaats bewegen waarbij ze hun bewegingen laten inspireren door de architectuur om hen heen. Lijnen, bogen, voorwerpen sturen de beweging. Voor deze opdracht kan je muziek voorzien. Oudere kinderen: Je kan de eerste drie of vier stappen ook met oudere kinderen doen. Maak de opdracht uitdagender door de voorwerpen slim te stapelen waardoor diegene die het beeld moeten imiteren moeilijkere posities kunnen aannemen.

4. Vloer is lava

Tover de klas om in een parcours met banken, kussens blokjes,... Laat ze nu als echte acrobaten over het parcours bewegen. De grond raken is verboden. Probeer op alle mogelijke manieren het volledige parcours af te werken.

Voeg extra uitdagingen toe:

A | Zorg dat het parcours maar tot de helft van de klas loopt, de leerlingen moeten zelf de objecten gaan verplaatsen om naar de overkant te raken. Werk zo aan hun probleemoplossingsvermogen, strategisch denken en creativiteit.

B | Daag de leerlingen uit om niet enkel hun voeten te gebruiken. Nodig ze uit om op een dierlijke manier te bewegen en bv ook hun handen te gebruiken.

Vormen gieten met huis-, tuin- en keukenvormen

Wat heb je nodig

- *Gipspoeder*

(deze opdracht gebruikt snelgips maar je kan ook vormen maken uit klei, papiermarche, etc)

- *Schoon water*
- *Een mengbak, kom of emmer*
- *Een gietmallen (verschillende vormen)*
- *huishoudfolie*

Voor de voorstelling maakte kunstenaar/architect Lode De Smet van Damme allerlei vormen in beton. Daarvoor creëerde hij eerst een mal. De mal werd volgegoten met beton. We gebruikten voor de mallen ook veel huis tuin en keuken vormen zoals trechttertjes, fruitschalen, een bovenkant van een vuilbak, etc).

Verzamel vormen die al mallen kunnen dienen, Yoghurt bekertjes, trechters, ijsblokvormen, stevige doosjes,....

Stap 1

Gebruik een vorm die past bij de maat van de hand of voet. Wij gebruikten een doos van 21.5 x 10 cm, H: 5 cm. Bekleed de vorm met gewone vershoudfolie.

Stap 2

Maak het gips zoals aangegeven op de verpakking

Stap 3

Wees goed voorbereid voor de volgende stap, want gips hardt snel. Giet de gipsmassa in de vorm.

Stap 4

Als je wil kan je een gat maken zodat de vormpjes kunnen worden opgehangen. Gebruik daarvoor bv een stevig, dik, kartonnen rietje . Dat knip of snij je dan op het einde af.

Stap 5

Als de vormen groot genoeg zijn, kan je beslissen om nog een hand-of voettekening toe te voegen!

Over luisterkunst

©aifoon

In KORROL is geluid erg belangrijk, het laat de muren dansen en Jakobs sprongen nazinderen. aifoon, de organisatie die het geluid voor KORROL creëerde, beoefent 'luisterkunst'. Maar wat is dat eigenlijk?

Luisterkunst focust niet op muziek of stem. Het richt zich op geluid en luisteren, maar vooral op luisterbeleving. **Niet zozeer het geluid zelf staat centraal, maar wel wat een geluid met iemand doet.**

Luisteren doen we niet alleen met onze oren. Je hele lichaam resoneert mee. Hoe je luistert wordt ook mee bepaald door allerlei factoren waar we ons vaak niet bewust van zijn: ruimte, beweging, context, cultuur, persoonlijke herinneringen, je gemoedstoestand, ... Wist je bijvoorbeeld dat je anders luistert als je verliefd bent? Of als je honger hebt?

Luisterkunst

...stelt vragen als:

- Wat doet een geluid met je? Hoe zet geluid je verbeelding aan het werk?
- Hoe luister je met je lichaam?
- Wat gaat vooraf aan een geluid en wat zindert nog na?
- Hoe ervaar je stilte? Bestaat stilte eigenlijk wel?
- Hoe beïnvloeden ruimte, beweging en akoestiek je luisterervaring?
- Welke rol spelen geluiden in je leefomgeving?
- ...?

In een wereld waarin beelden en visuele prikkels dominant zijn, wil aifoon mensen stimuleren om hun oren te spitsen en hun omgeving niet alleen met hun ogen maar ook al luisterend af te tasten.

In de vorm van creatieve projecten en oefeningen ontdek je niet alleen hoe je zelf luistert, maar ook hoe anderen luisteren. Zo kan je op een open en avontuurlijke manier het luisteren herontdekken. Onderstaande oefeningen laten je je oren spitsen en gebruiken geluid als bouwsteen om mee aan de slag te gaan.

Start to Listen: een toolbox vol geluiden en inspiratie om te groeien in het luisteren

[Start to Listen](#) wil inspiratie en gereedschap aanreiken om dagelijks actief aandacht te besteden aan de vaardigheid luisteren. De website biedt een staalkaart van audiofragmenten en bijhorende luistervragen.

De **luistervragen** moedigen verschillende vormen van reflectie aan: verbaal, plastisch, performatief en filosofisch. Ze stimuleren de kinderen om hun eigen luisterhouding en die van anderen te verkennen. In onderstaande oefeningen helpen we je graag verder om uitgebreid met het tekenen en bewegen aan de slag te gaan.

Uit welk land zou dit fragment komen? Waarom denk je dat?

Mocht je het geluid zijn, hoe zou je dan bewegen?

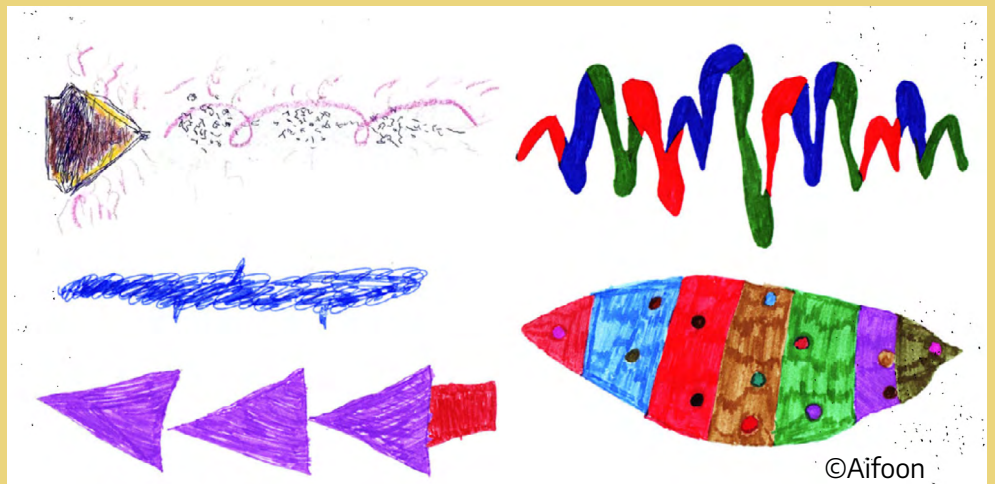
Waaraan doet het fragment je denken? Kan je hier een tekening van maken?

Geluiden tekenen of boetseren

1. Laat de kinderen naar enkele geluiden luisteren. Dit kunnen omgevingsgeluiden zijn of geluiden die de jullie zelf maken met voorwerpen uit de klas, bv. de objecten uit oefening één en twee van deze bundel. Het gaat hier niet om muziekinstrumenten, maar om dagdagelijkse voorwerpen waarmee je kan rollen, tikken, schuren, ... om een geluid te maken. Je kan ook de geluiden gebruiken van het project [Geluidenatlas](#) ([hier](#) kan je de 40 geluiden apart beluisteren) of fragmenten van Start To Listen.

2. Vraag de leerlingen om de geluiden te **tekenen**. Het is belangrijk dat ze niet de bron van het geluid proberen te tekenen, maar het geluid zelf: welke vorm heeft? Welke kleur? Is het dik of dun? Probeer ook de plaats/richting/beweging van de geluiden weer te geven.

3. Kan je verschillende tekeningen combineren om zo een **grafische partituur** te maken? Hierbij maak je samen een collage van je tekeningen, of van uitgeknipte fragmenten uit die tekening. Lees je de partituur van links naar rechts? Boven naar onder? Kriskras door elkaar? Dat kiezen jullie zelf!

4. Verklank de beelden met je **geluidsobjecten of stem**.

Vraag de kinderen dat ze zich het geluid voorstellen als iets wat je kan voelen, betasten of aanraken en laat ze dat mentale object namaken met de **klei** en/of ander materiaal. Dit lijkt een abstracte oefening, maar laat iedereen verbeelden, knutselen en prutsen. Ze komen wel tot een resultaat.

Wanneer iedereen zijn/haar/hun (klei)vorm klaar heeft, kunnen de kinderen elkaars werk gaan betasten. Probeer hen zo gedetailleerd mogelijk te laten omschrijven wat de gelijkenissen en verschillen zijn tussen de werken. Op Geluidenatlas vind je hiervoor een inspirerende [woordenlijst](#).

©Kurt Stockman

©Kurt Stockman

©Aifoon

Bewegen en geluid

Er zijn heel veel verschillende mogelijkheden om te spelen met geluid en beweging. Wij helpen je graag op weg:

Voeg aan oefening twee uit deze bundel “Vormen en lichamen” een beetje luisterkunst toe. Laat je leerlingen de vormen niet alleen na-apen met hun lichaam, maar daag ze ook uit om op zoek te gaan naar een bijpassend geluid. Wat is een lang en smal geluid? En hoe klinkt een laag, kronkelend voorwerp? Maak een beeldende compositie met verschillende voorwerpen en creëer samen ook een bijpassende klankband, laat enkele kinderen hierop vervolgens bewegen. Of draai de verschillende stappen om! Wanneer je met oudere kinderen de voorwerpen stapelt en op zoek gaat naar uitdagende posities, kan je in het luisteren ook wat wilder gaan! Stapel verschillende geluiden op elkaar via apps als ‘koala sampler’.

Een korreltje geluid

Beton is heel sterk en stevig, maar eigenlijk is het een mengeling van ienienie kleine korreltjes. Hoe klinkt een korrel?

Iedereen gaat op zoek naar het geluid van een korrel. Je kan al deze verschillende geluiden opnemen of ter plaatse aan elkaar laten horen. Vergelijk alle korrelgeluiden door te luisteren.

Welke gelijkenissen en verschillen kunnen jullie benoemen?

Wat is het kleinste geluidje? Waar kan je het kleinste geluidje horen? Waar is het kleinste geluidje niet meer hoorbaar?

Met deze verzameling aan kleine geluidjes kan je elkaar ook een **geluidsmassage** geven:

- De persoon die de massage zal geven, verzamelt een hoop dingen waarmee je een aangenaam geluid kan maken. Luister tijdens je zoektocht goed naar de klanken: maakt het voorwerp bijvoorbeeld een fijn kriebelend of eerder een lastig knijpend geluid?
- Degene die gemasseerd wordt, doet een blinddoek of een oogmasker aan, gaat liggen en ontspant.
- De masseur gaat zo voorzichtig mogelijk de geluidsvoorwerpen rond de ander heen bewegen. Wees zelf zo stil mogelijk (op kousenvoeten) en let op tempo, volume, afstand en opbouw van je geluidsmassage om zo voor een ontspannende, spannende beleving te zorgen.
- Wissel ook eens van rol. Geniet!

© Michiel DeVijver

Over Grensgeval

Grensgeval is het tweekoppige circuscollectief van Hanne Vandersteene en Mahlu Mertens. Tijdens hun studies aan de toneelacademie van Maastricht ontdekten ze circus als hun artistieke taal. In hun herkenbare oeuvre verzoenen ze het circus met andere kunstvormen. Het publiek zit daarbij middenin de performances.

Via fysieke, sensorische en beeldende taal bereiken zij jonge en minder jonge mensen van Nederland tot China. Eerder maakte Grensgeval het beeldende geluidstheater Plock!, en murmur en KORROL samen met Aifoon. Met geluidsrugzakken, opspattende verf en logge kilo's beton bouwen zij aan hun circuswereld.

www.grensgeval.eu

Over Aifoon

'ai' is het Japanse woord voor "liefde" en "harmonie", 'foon' komt van het Oud-Griekse woord voor "geluid".

Vanuit een liefde voor geluid, luisteren en kunst onderzoekt aifoon al meer dan 20 jaar het luisteren op allerlei manieren. aifoon vangt geluiden en gebruikt ze als grondstof voor artistieke producties en participatieve projecten zoals audiowandelingen, luistermassages en geluidscomposities, maar even goed voor vormingen of in residenties ...

Lees alles over aifoon en luisterkunst op

www.aifoon.org

Ze hebben zelfs een [pagina vol gratis tools en tips voor leerkrachten](#)

